

Lublin 28.08.2010.

Prof.dr hab n. med.Grażyna Mielnik-Niedzielska
Kierownik Katedry i Kliniki otolaryngologii Dziecięcej, Foniatrii i Audiologii
Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Recenzja pracy doktorskiej mgr Joanny Rutkowskiej pt. „Zastosowanie unikatowej techniki szybkiego filmu w sekwencji cyfrowej (HSDI) w diagnostyce postaci klinicznej dysfonii u kobiet w ciąży” przygotowana na prośbę Pana Dziekana Kolegium Nauk o Zdrowiu prof. Sławomira Terlikowskiego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Narząd głosu, zwłaszcza u kobiet, podlega w ciągu całego życia wpływom hormonalnym. Dysfonie uwarunkowane endokrynicznie stanowią u kobiet około 14-15 % wszystkich zaburzeń głosu. U kobiet w ciąży zaburzenia głosu mogą dotyczyć nawet 20% kobiet najczęściej mają charakter naczynioruchowy.

W świetle tych danych podjęcie przez mgr Joannę Rutkowską badan mających na celu ocenę narządu głosu i jego funkcji fonacyjnej jest bardzo interesujące i należy je przyjąć z dużym zadowoleniem, bowiem badania te wychodzą naprzeciw nowoczesnym trendom w diagnostyce górnych dróg oddechowych.

Oceniana praca posiada typowy układ z 6 rozdziałami obejmuje 78 stron tekstu oraz 13 tabel i 27 rycin, 8 stron spisu 120 pozycji cytowanego piśmiennictwa.

W tytule pracy proponuje pominięcie określenia „unikatowej”, gdyż w niedalekiej przyszłości może ona się okazać powszechnie stosowana.

We wstępie Autorka omawia sposób tworzenia głosu w ujęciu historycznym próbującym wyjaśnić strukturę narządu głosu oraz mechanizm jego tworzenia oraz rozwój głosu do okresu dojrzewania. Większą część wstępu doktoranta poświęcił opisowi wpływu hormonów płciowych na narząd głosu. W końcowej części tego rozdziału opisano stosowane metody badania narządu głosu w diagnostyce foniatrycznej. Rozdział ten oceniam bardzo pozytywnie, świadczy on o dużej wiedzy doktorantki dotyczącej zaplanowanych badań.

Mgr Joanna Rutkowska stawia sobie za cel główny pracy ocenę postaci klinicznej dysfonii u kobiet w zaawansowanej ciąży z wykorzystaniem techniki szybkiego filmu. Cele szczegółowe obejmują analizę parametrów drgań fałdów głosowych, analizę akustyczna głosu oraz ocenę MPT. Przeprowadzono również ocenę percepcyjną z zastosowaniem skali GRBAS.

Cel, pracy Autorka osiągnęła poddając ocenie foniatrycznej 30 kobiet w II trymestrze ciąży w

WPEŁNIŁO DO DZIEKANATU
Wydziału Nauk o Zdrowiu

dnia 03.08.2020 r. Ambarovej

wieku 21-38 lat. Grupę odniesienia utworzono z 30 kobiet nie będących w ciąży, bez zaburzeń głosu.

Po przedłożeniu charakterystyki grupy badanej doktorantka omawia stosowane metody badań. Rozdział III materiał i metody badań w ocenie recenzenta warto rozdzielić i wskazać, że rozdział III.2 stanowi metody badań, strona 32.

Ocenę mechanizmu oddechowo- fonacyjno-artykulacyjno przeprowadzono zgodnie z Arkuszem diagnozy wg Guzy. Ocena subiektywna jakości głosu obejmowała :kwestionariusz Niepełnosprawności Głosu (VHI),skale Japońskiego Towarzystwa Logopedów i Foniatrów GRBAS,autorski kwestionariusz zaburzeń jakości głosu.

Ocena obiektywna głosu obejmowała :technikę szybkiego filmu,ocenę akustyczna głosu, ocenę Maksymalnego Czasu Fonacji (MPF).

Uzyskane wyniki badań poddano analizie statystycznej,wykorzystano pakiet Statistica 13.1 firmy StatSoft.

W rozdziale wyniki badań autorka przedstawia niewielkie zaburzenia artykulacji w obu grupach badanych ,przy czym częścię dotyczyły one grupy eksperymentalnej..

W ocenie subiektywnej głosu stwierdzono istotne statystycznie różnice w samoocenie z wykorzystaniem VHI u kobiet w ciąży. Rejestrowano również w skali GRBAS istotną zależność ($p=0,0005$) w ocenie chrypki u kobiet ciężarnych w porównaniu z grupą z kontrolną. Szorstkość głosu występowała istotnie częścię w grupie badanej. Wyniki badań dotyczące dolegliwości głosowych ujęte w kwestionariuszu wykazały, że główną dolegliwością kobiet ciężarnych były uczucie suchości lub ciała obcego w gardle.

W ocenie obiektywnej głosu wykazano obrzęk fałdów głosowych powodujący zwiększenie ich masy. Przekrwienie fałdów głosowych w tylnym odcinku głośni występowało u prawie połowy ciężarnych. Analiza drgań fałdów głosowych techniką HSDI wykazała statystyczną zależność między ciążą a asymetria drgań fałdów głosowych. Rejestrowano wzrost amplitudy drgań oraz wyższe wartości współczynnika OQ w tylnym odcinku głośni u ciężarnych w porównaniu z grupą kontrolną.

Analiza akustyczna głosu wykazała istotne różnice w częstotliwości podstawowej Fo, różnice te były bardziej widoczne u kobiet, które zgłaszały w wywiadzie obniżenie głosu. W zakresie parametrów Jitter, Schimmer i NHR nie zarejestrowano istotnych różnic między badanymi grupami. Istotne statystycznie różnice wartości parametru MPF ($p=0,02$) rejestrowano u kobiet w ciąży, które stosowały prawidłową emisję głosu w porównaniu do tych które nie znały tych zasad .Typ toru oddechowego nie miał wpływu na wartość parametru MPF.

W wyniku przeprowadzonych badań,szczegółowych i bardzo drobiazgowych przede wszystkim obiektywnych HSDI i analizy akustycznej i poprawnej oraz dokładnej analizie statystycznej,Autorka słusznie konkluduje,ze przyczyną dysfonii u kobiet ciężarnych są zmiany obrzękowe oraz przekrwienie fałdów głosowych prowadzące do niepełnego zamknięcia głośni. Podkreśla również, że technika szybkiego filmu jest przydatna w diagnostyce i monitorowaniu dysfonii.

Omówienie wyników badań własnych i ich konfrontacja z literaturą zawarte są w rozdziale dyskusja. Doktorantka czyni to w sposób kompetentny i rzeczowy ,co świadczy o wysokim poziomie kwalifikacji zawodowych.

Wnioski w liczbie czterech wyprowadzone są wnikliwie,rzeczowo i poprawnie. Odpowiadając na postawione w pracy zagadnienia świadczą o prawidłowym wykorzystaniu rezultatów, uzyskanych przy użyciu właściwych metod badawczych.

Praca napisana jest językiem poprawnym naukowo i komunikatywnym.

Prace kończą streszczenia napisane w języku polskim i angielskim oraz załączniki.

Podsumowując ocenę rozprawy stwierdzam, że stanowi ona osiągnięcie naukowe,które dogłębnie ilustruje zaburzenia głosu kobiet ciężarnych. Przedstawia również nowoczesne metody diagnostyczne stosowane w foniatryi .

Stwierdzam, że rozprawa doktorska mgr Joanny Rutkowskiej odpowiada wymogom stawianym w ustawie o tytułach i stopniach naukowych (t.j. Dz.U.z 2017 r., poz.1789)

Wobec powyższego wnoszę do Kolegium Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o przyjęcie rozprawy doktorskiej i dopuszczenie Doktorantki do dalszych etapów przewodu.

KATEDRY I KLINIKI
Otolaryngologii Dziecięcej, Foniatrii i Audiologii
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
dr hab. n. med. Grażyna Kuczyńska-Miecznik